

3/3/46

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΘΕΑΤΡΟΝ "ΟΔΥΜΠΙΑ..

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΜΑΡΤΙΟΥ 1946 ΩΡΑ 11 Π. Μ.

ΣΥΝΑΥΛΙΑ
ΤΗΣ
ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ
ΑΘΗΝΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ
Θ. ΒΑΒΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΣΟΔΙΣΤ
ΜΑΡΙΚΑ ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ
(ΠΙΑΝΟ)

ΤΙΜΑΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

ΠΛΑΤΕΙΑ	ΔΡΧ. 2000
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟΝ	» 2000
ΕΞΩΣΤΗΣ	» 2000
ΘΕΩΡΕΙΟΝ Β'	» 1600
ΥΠΕΡΩΟΝ	» 1200

ΤΙΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡΧ. 200

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1. Μουσική Μπαλέττου

A. NEZEPITH

- α. Εισαγωγή
- β. Γκαβόττα
- γ. Μενουέττο
- δ. Σιτσιλιάνο
- ε. Σαραμπάντα
- στ. Ζίγκα
Γιά όρχήστρα έγχορδων

2. Κοντσέρτο για πιάνο

R. SCHUMANN

- I. Allegro affettuoso — Andante
espressivo — Tempo primo
- II. Intermezzo (Andantino grazioso)
- III. Allegro vivace
Σολιστ ή κ. Μαρίκα Παπαϊωάννου

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

3. Συμφωνία σε Σι έλασ.

FR. SCHUBERT

(Ημιτελής)

- I. Allegro moderato
- II. Andante con moto

4. Τρία κομμάτια από τήν «Καταδίκην του Φάουστ»

H. BERLIOZ

- α. Μενουέττο των Ξωτικών
- β. Χορός των Σουλφιδων
- γ. Ούγγρικόν έμβατήριον

Πιάνο της συναυλίας: STEINWAY & SONS
Γεν. αντιπρόσωπος: ΕΥ. ΤΣΑΜΟΥΡΤΖΗΣ

ΑΝΔΡΕΑ ΝΕΖΕΡΙΤΗ
ΜΟΥΣΙΚΗ ΜΠΑΛΕΤΤΟΥ

Η «Μουσική Μπαλέττου» γράφηκε στα 1940 και ακολουθεί σε γενικές γραμμές τη κλασική διάταξη της τονικής συγγένειας των έξι μερών που την αποτελούν.

Τό Έργο αρχίζει με μιá μικρή Είσαγωγή, είδος προανακρούσματος στην δλη σύνθεση.

Έπακολουθούν ή Γκαθόττα σε ρυθμό 4/4 που κυμαίνεται μέσα στις τονικότητες Ρε μείζ και Σι Έλασ. και με δεύτερη φράση σε Μι μείζ. Τό Μενουέττο με τό θέμα του μόνο στά Α' βιολιά διαιρεμένα σε 4 πραγματικά μέρη, ή Σιτσιλιάνα με τό χαρακτηριστικό της ρυθμό 6/8, ή Σαραμπάντα σε Μι Έλασ. με αντίθεμα στο 1ο βιολιό σόλο κατά την επανάληψη και τέλος ή Ζίγκά με τό ζωηρό της ρυθμό σε 12/8.

●

R. SCHUMMAN
ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΓΙΑ ΠΙΑΝΟ

Τό μοναδικό Κοντσέρτο για πιάνο—εις λα έλ—τοϋ Σοϋμαν, γράφηκε τό 1845 και παίχθηκε για πρώτη φορά στις Συναυλίες τοϋ Gewandhauss της Λειψίας τη 1 Ιανουαρίου 1846. Είναι άσφαλώς άπ' τά ώραιότερα κοντσέρτα για πιάνο που γράφηκαν μετά τόν Μπετόβεν. Στο Έργο αυτό ό Σοϋμαν δέν δείχνει καμιά άπ' τις τεχνικές ατέλειες που βρίσκουμε συχνά—κυρίως στην ένορχήστρωση—στις Συμφωνίες του' αντίθετα όλο τό πρώτο μέρος, με τις συνεχείς αλλαγές στο τέμπο, με τά θαυμάσια θέματα του και τόν ύπερογο τρόπο με τόν οποίον κάνει τόν διάλογο πιάνου και όρχήστρας είναι άληθινό διαμάντι. Τό Intermezzo είναι μιá αισθηματική εικόνα, ένω τό φινάλε με τη ρυθμική του δίνη και με τό χείμαρρο τών ιδεών του μάς οδηγεί σε αϊθέριους κόσμους.

●

FR. SCHUBERT
ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΙΣ ΣΙ ΕΛ (ΗΜΙΤΕΛΗΣ)

Η Συμφωνία εις σι έλ. τοϋ Σοϋμπερτ έγινε γνωστή στον κόσμο μόλις τό 1865, 37 δηλαδή χρόνια μετά τό θάνατο τοϋ μουσουργοϋ. Ό Anselme Hüttenbrenner, στενός φίλος τοϋ Σοϋμπερτ είχε τό χειρόγραφο και στο σπίτι αυτοϋ τό βρήκε ό διευθυντής όρχήστρας της Βιέννης Herbeck. "Έτσι πρωτοπαίχθηκε ή «Ημιτέλης» 45 όλόκληρα χρόνια ύστερα από την άποπεράτωση της. Δέν είναι έπακριθώς γνωστό, και βέβαια ποτέ δέν θά μαθευθή, γιατί ό Σοϋμπερτ δέν έτελειωσε τό ώραίο αυτό Έργο τοϋ οποίου ύπάρχουν πλήρη τά δύο πρώτα μέρη καθώς και έννέα μέτρα τοϋ σκέρτσου, άφού μάλιστα ύστερα άπ' την «Ημιτέλη» έπακολούθησε ή μεγάλη Συμφωνία εις Ντο, ή τελευταία τοϋ μουσουργοϋ.

"Ένα άίσθημα πόνου και λύπης γεννά ή άρχή της Συμφωνίας με τό θαυμάσιο θέμα, που έκθέτουν τό κλαρινέττο και τό όμπος, έπάνω σ' ένα έλαφρό φόντο τών βιολιών. Όχι όλιγώτερο ώραίο είναι τό δεύτερο θέμα, που, παίζουν

τά βιολοντσέλλα και πού είναι απ' τις θαυμασιώτερες μελωδίες πού συναντούμε σε συμφωνία. Μέσα σε μιá συνεχή éναλλαγή πόνου, άπαισιοδοξίας και αισιοδοξίας ξετυλίγεται όλόκληρο τó πρώτο μέρος τής Συμφωνίας. Τó δεύτερο μέρος — Andante con moto — μάς απομακρύνει απ' τήν άτμόσφαιρά τής λύπης. Άισθημα άπέραντης εὐδαιμονίας, οὐράνιας χαράς δεσπόζει απ' τήν άρχή έως τó τέλος. Ή ένορχήστρωση τής Συμφωνίας εις σι έλ. είναι απ' τά καλύτερα δείγματα πού έχει νά παρουσιάση ή μετά τόν Μπετόβεν Συμφωνία και σημειώνεται άρκετά βήματα προόδου πρós τήν μεταγενέστερη συμφωνική μουσική.

H. BERLIOZ

H ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΤΟΥ ΦΑΟΥΣΤ

Ύστερ' από λίγους μήνες συμπληρώνονται έκατό χρόνια (6 Δεκεμβρίου 1846) απ' τή μέρα πού πρωτοπαίχθηκε στό Παρίσι «Ή Κατάδικη του Φάουστ» τó άριστούργημα του Μπερλιόζ και ίσως τής όλης γαλλικής μουσικής. Και ποιος θά μπορούσε σήμερα νά φαντασθής ότι ένα παρόμοιο έργο πέρασε σχεδόν τότε όχι μόνο άπαρατήρητο, ότι δέν συνεκέντρωσε παρά ελάχιστο μόνο κόσμο, άλλ' ότι έτυχε και κρίσεως σαν τήν έπομένη του Άδόλφου Άδάμ του συνθέτου τής «Έλβετικής Καλύθης» (Le Chalet), ό όποιος αναφέροντας τά λόγια του Ροσσίνι, έλεγε στους διαδρόμους τά έξής λόγια για τόν Μπερλιόζ: «Τί ευτύχημα πού τó παιδί αυτό δέν ξέρει μουσική! Θά έκανε πολύ άσχημη! Γιατί, επί τέλους, είναι ότι θέλετε, ποιητής, όνειροπόλος, άνθρωπος με ταλέντο, πού άναζητεί κάτι, πού παρουσιάζει κάποια έφευρετικότητα στους συνδυασμούς, αλλά π ο τ ε μ ο υ σ ι κ ό ς». Αύτός όμως ό «μη μουσικός» είναι όσυνθέτης ενός άπαραμίλλου άριστουργήματος, τής «Κατάδικης του Φάουστ» πού περιέχει σε λίδες σαν τή περίφημη «Επίκληση πρós τή φύση», πού θεωρείται τó άριστούργημα τής ρομαντικής μουσικής του 19' αιώνα, ή τά τρία μικρά, αλλά χαρακτηριστικά κομμάτια, πού παίζονται σήμερα, απ' τά όποία τó «Ούγγρικό έμβατήριο» είναι τó πιό δημοφιλές. Ο Μπερλιόζ διάλεξε τó θέμα του έμβατηρίου σε κάποιο του ταξίδι στη Πέστη, από κάποια συλλογή λαϊκών ούγγρικών μελωδιών, τó έπεξεργάσθηκε και τó παρουσίασε με τέτοια φανταχτερή και λαμπρή ένορχήστρωση, ώστε τή βραδυά τής πρώτης έκτελέσεως στη Πέστη «κραυγές, κρότοι άνήκουστοι — λέγει ό ίδιος — έσεισαν τήν άίθουσα» ή συγκεντρωμένη όρμη όλων αυτών των ψυχών πού έβραζαν, έξεσπασε με μιá λύσσα πού μου προκάλεσε ρίγος και τρόμο' από κείνη τή στιγμή έδέησε ν' άποχαιρετήσω τó τέλος του κομματιού' ή θύελλα τής όρχήστρας ήταν άδύνατο νά παλέψη με τήν έκρηξη του ήφαιστείου αυτού... Ήπρεπε νά ξαναρχίσω... και τή δεύτερη φορά τó κοινό μόλις μότρωσε πάλι νά συγκρατηθής». Τό άλλο κομμάτι, τó «Μπαλέττο των σιλφιδών» γράφηκε απ' τόν Μπερλιόζ στη Βιέννη και χρησιμοποιεί για θέμα — μεταμορφωμένο σε ρυθμό βάλς — τó περίφημο κόρο των σιλφιδών πού νανουρίζουν τόν Φάουστ, ύστερ' απ' τήν ώραιότατη άρια του Μεφιστοφελή: «Νά ρόδα!» («Voici des roses»). Τό «Μπαλέττο των σιλφιδών», μαζί με τó τρίτο μικρό κομμάτι «Μενουέττο των ξωτικών» είναι τά μόνα πού άρεσαν τή βραδυά τής πρώτης έκτελέσεως και έτυχαν τής τιμής νά έπαναληφθούν (νά μιτζαρισθούν). Στα δυό αυτά λεπτά κομματάκια ή τέχνη του Μπερλιόζ δέν έχει τίποτε νά ζηλήψη απ' τόν Βέμπερ, όταν θέλει νά ζωγραφίση κάτι τι τó αιθέριο, τó άυλο, ή τó ασύλληπτο. Ή λεπτή του ένορχήστρωση έγινε άντικείμενο μιμήσεως από πολλούς μουσικούς πού ήκολούθησαν.